

ДАЙДЖЕСТ

про міжнародне технічне партнерство

Управління європейської інтеграції та міжнародних програм пропонує вашій увазі інформаційний дайджест за перше півріччя 2022 року

Головні результати міжнародного технічного партнерства

Протягом першого півріччя 2022 року проведено 210 заходів міжнародного технічного партнерства, а саме:

	Кількість заходів
Усього	209
У тому числі з:	
міжнародної технічної допомоги від Національного банку України (далі - МТД від НБУ)	9
міжнародного технічного та експертного співробітництва з обміну досвідом (далі - МТЕС)	7
міжнародного технічного співробітництва (далі- МТС)	193

Головні події міжнародного технічного партнерства

МТД від НБУ

Тривала робота над розширенням та активізацією наряду з надання міжнародної технічної допомоги партнерам Національного банку України

У першому півріччі 2022 року за цим напрямом проведено дев'ять заходів.

26 січня експерти з Департаменту стратегії та розвитку провели зустріч з представниками Дойчбундесбанку (далі – ДББ), під час якої **поділилися знаннями** та напрацюваннями із цифрової трансформації процесу стратегічного планування в Національному банку України (далі – Національний банк). Працівники підрозділу ознайомили німецьку сторону з особливостями функціонування департаменту, використанням різноманітних застосунків з оптимізації робочих процесів та результатами власних аналітичних досліджень.

16 лютого представники Департаменту монетарної політики та економічного аналізу провели зустріч з представниками Центрального банку Тунісу, на якій розглядалося питання формування звіту з монетарної політики в Національному банку, зокрема, як побудовано організаційний процес його формування, розгляду, затвердження, прийняття рішення та оприлюднення. Також експерти Національного банку надали відповіді щодо організаційної структури департаменту, нормативно-правової бази та планів на майбутнє.

Також 12 травня колеги з Департаменту монетарної політики та економічного аналізу ознайомили представників Центрального банку Азербайджану з порядком прийняття та висвітлення рішень з монетарної політики в Національному банку.

27 травня Департамент платіжних систем та інноваційного розвитку та Національний банк Республіки Північної Македонії обговорили передумови випуску цифрових валют центральних банків. Розглядалися питання впровадження пілотного проекту зі створення платформи та випуску е-гривні, його цілей, ключових заходів та строків, тестування технологій та можливостей їх впровадження, аналізу правових аспектів емісії власної цифрової валюти та макроекономічного ефекту від емісії електронної валюти Національного банку, розробки оптимальної бізнес-моделі, яка вигідна всім учасникам е-гривні, та інше.

08 червня відбулася ще одна зустріч із представниками центрального банку Північної Македонії – цього разу присвячена темі запобігання корупції в центральних банках. Працівники Відділу з питань запобігання та виявлення корупції надали інформацію щодо організаційної структури відділу, вимог до кваліфікації працівників відділу, його підпорядкованості, а також основних завдань, які покладені на відділ, зокрема здійснення заходів щодо запобігання корупції в Національному банку, контролю за дотриманням антикорупційного законодавства, антикорупційної оцінки розпорядчих актів Національного банку, методичної, консультативної допомоги та проведення роз'яснювальної роботи з питань дотримання вимог антикорупційного законодавства, виявлення конфлікту інтересів та сприяння його врегулюванню, взаємодія з Національним агентством з питань запобігання корупції та інші.

**МТЕС
(обмін
досвідом)**

Продовжується практика проведення заходів з обміну досвідом та експертними знаннями між Національним банком і центральними банками та регуляторами фінансового сектору інших країн

У першому півріччі 2022 року працівники Національного банку взяли участь у семи заходах МТЕС. Лідером з поширення досвіду Національного банку під час міжнародних заходів був Департамент платіжних систем та інноваційного розвитку. Далі коротко про окремі знакові заходи.

- Сесія Глобального тижня платежів Світового банку (GPW 10th Edition) "Порядок денний CPMI-IOSCO – Застосування принципів інфраструктури фінансових ринків до угод зі стейблкоїнами" (12 січня). Під час заходу обговорили найважливіші питання та тенденції у сфері платежів, грошових переказів та розрахунків за цінними паперами, а також домовилися про подальші кроки.
- Віртуальний семінар "Ризик ліквідності та взаємозалежність у платіжній системі: випадок Перу" (13 січня) та вебінар "Цифрове євро: перспективи та наслідки політики" (16 лютого), проведені Програмою BCC/SECO. Представники Національного банку взяли активну участь у дискусіях, зокрема щодо практики використання

цифрових валют у центральному банку.

- 29 засідання Глобальної робочої групи з грошових переказів (GRWG) від Світового банку (13 червня), під час якої представники Національного банку мали можливість ознайомитися з останніми оновленнями від команди Світового банку, а також поділитися власними знаннями стосовно найактуальніших тенденцій щодо грошових переказів, глобальних зусиль зі зниження витрат як на глобальному, так і регіональному рівнях.

Про майбутні заходи МТЕС у 2022 році ви можете дізнатися [на нашій сторінці](#).

МТС НБУ

Більшість міжнародних контактів традиційно стосувалася заходів міжнародного технічного співробітництва

Нагадаємо, що ці заходи включають отримання міжнародної технічної допомоги від проектів/програм та вивчення досвіду партнерів Національного банку – регуляторів фінансового сектору.

Для залучення найкращого світового досвіду з метою розбудови фінансової системи України в першому півріччі 2022 року проведено 193 заходи МТС.

14–16 лютого проведено триденний практичний вебінар з ДББ на запит Департаменту інформаційних технологій з питань інспекційних перевірок. Німецькі колеги поділилися досвідом щодо оцінки достатності внутрішнього капіталу (ICAAP) та внутрішньої ліквідності (ILAAP) під час проведення виїзних перевірок.

22–23 лютого під час дводенного вебінару з Національним банком Польщі на запит Департаменту банківського нагляду на тему "Економетричний підхід до аналізу діяльності банківського сектору для цілей макропруденційної політики" були розглянуті питання моделювання та прогнозування кредитної динаміки, кредитного ризику на сукупному рівні, емпіричні властивості кредитного циклу (методи та результати для Польщі).

Тривала робота з питань екстреної підтримки ліквідності/кредитор останньої інстанції (ELA) за участю експертів Банку Нідерландів в межах проекту уряду Канади та МВФ "Розбудова інституційної спроможності для ефективного вироблення політики". Відбулися дві тематичні сесії та консультації засобами e-mail з операційних та юридичних питань, під час яких обговорювалися окремі практичні питання використання цього інструменту: керівні принципи та практична реалізація ELA, система контрагентів, система монетарних операцій та TLTRO тощо.

Національний банк розпочав процес приєднання до єдиної зони платежів у євро (Single Euro Payment Area, SEPA) та активно залучає міжнародний досвід з цього питання. Проведено зустрічі з експертами центральних банків Польщі (06 травня, 30 червня), Литви (06 травня, 22 червня), Чехії (27 травня) та Хорватії (29 квітня). Європейські партнери поділилися досвідом щодо механізмів приєднання до SEPA, створення та погодження дорожньої карти,

	<p>сумісності платіжних інструментів, проведення необхідних адаптаційних дій, сумісності форматів повідомлень стандарту ISO 20022, розроблених для СЕП, з повідомленнями, що розроблені для TARGET, TIPS. Досягнуто домовленості щодо надання експертних консультацій з приєднання до SEPA від Світового банку, Банку Литви та Національного банку Польщі в межах проекту Twinning (орієнтовно – жовтень) та Банком Італії.</p> <p>23 червня проведено відеоконференцію з експертами центрального банку Італії щодо створення та функціонування систем раннього реагування (EWS-early warning systems) у межах кредитування банків, у якій взяли участь працівники департаментів ризик-менеджменту, відкритих ринків, кредитного аналізу та підтримки ліквідності. Під час зустрічі італійські колеги поділилися своїм досвідом стосовно методології розроблення EWS, оцінювання ефективності системи, бек-тестування показників, використання нестатистичних показників, джерел інформації, створення ризик-сценарію розвитку ситуації, у тому числі в разі зміни зовнішніх умов діяльності банків, екстреної підтримки ліквідності банків.</p>
<p>Співпраця з проєктами</p>	<p>Проєкти та програми технічної допомоги міжнародних партнерів з розвитку і далі активно допомагають Національному банку.</p> <p>Проєкт ЄС "Посилення регулювання та нагляду за небанківським фінансовим ринком" (EU-FINREG)</p> <p>Проєкт посприяв проведенню Всеукраїнської інформаційної кампанії "Безготівкові розрахунки" у межах комунікаційної підтримки Національного банку, зокрема підготовлено та опубліковано матеріал "Фінансовий фронт: безготівкові розрахунки у воєнний час" на провідних медіаплатформах та надано підтримку в розповсюдженні контенту кампанії через соціальні платформи, такі як Instagram, FB та YouTube.</p>
	<p>Проєкт USAID CAP "Кредитування сільськогосподарських виробників"</p> <p>21 січня проведено вебінар "Управління ліквідністю кредитних спілок. Досвід Республіки Польщі", де було представлено огляд законодавства Польщі, що регулює питання управління ліквідністю кредитних спілок, бачення щодо власних фондів кредитних спілок як основи стабільності та економічної безпеки інституцій, а також питання резервів для підтримки ліквідності кредитних спілок та кредитування останніх.</p> <p>Корисним для вивчення був досвід Національної адміністрації кредитних спілок США (NCUA). Експерти NCUA під час вебінару 14 та 22 червня ділилися з працівниками Національного банку та Фонду гарантування вкладів фізичних осіб своїми знаннями щодо регулювання діяльності кредитних спілок у США. Захід відбувся за участю голови NCUA Тодда М. Харпера, який від імені усього вільного світу висловив підтримку Україні.</p>

Проект також надав пропозиції, коментарі та консультації щодо регулювання діяльності кредитних спілок у кризових умовах в Україні, ризиків у їхній діяльності та процесах нагляду через військову агресію росії; пошуку фінансових донорів, підтримки ліквідності ринку під час воєнних дій, планів відновлення фінансової стабільності; створення умов для відновлення діяльності ринку кредитних спілок та їх платоспроможності у післявоєнний період; опрацювання механізмів виведення з ринку кредитних спілок, діяльність яких в умовах фінансової кризи є економічно недоцільною або зумовлює значні ризики для їхніх вкладників та механізми врегулювання простроченої дебіторської заборгованості, у тому числі простроченого кредитного портфеля.

06 червня проведено робочу зустріч представників проекту та Національного банку щодо розроблення рекомендацій для кредитних спілок з планів відновлення фінансової стабільності та узгоджено подальші дії в зазначеному напрямі.

Проект ЄБРР з адаптації положень нормативної бази України та принципів нагляду до стандартів пруденційного нагляду ЄС у банківському секторі

Метою проекту є підтримка Національного банку для приведення його засад регулювання та нагляду до статусу еквівалентності стандартам ЄС через усунення наявних невідповідностей, максимізація готовності України до кваліфікації та отримання позитивної експертизи (оцінки еквівалентності) Європейською комісією. Вже проведено аналіз законодавства виконавцем проекту (PWC, Spain), триває обговорення виявлених прогалин у регуляторних актах фахівцями Національного банку з експертами проекту.

Також, зважаючи на надання Україні статусу кандидата на вступ до ЄС, прийнято рішення про започаткування нового проекту з оцінки законодавства України щодо конфіденційності і професійної таємниці. Допомога включатиме експертну підтримку Національного банку в межах чотирьох директив ЄС (CRD, PSD2, BRRD та AMLD) за чотирма відповідними принципами оцінки відповідності (визначення конфіденційної інформації, наявність зобов'язань щодо професійної таємниці, використання конфіденційної інформації, обмеження щодо розкриття/передавання конфіденційної інформації) з метою сприяння впровадженню Режиму конфіденційності/професійної таємниці в Україні, який відповідає чинному режиму в ЄС.

Проекти Світового банку

Світовий банк надалі підтримує Україну та надає допомогу Національному банку. Так, Шведське агентство з питань міжнародної співпраці та розвитку (SIDA) надало фінансування, що дало змогу продовжити до 2025 року проект Світового банку з відновлення та стійкості фінансового сектору України за такими компонентами: а) регулювання та нагляд за банківським сектором; б) система гарантування банківських вкладів/депозитів;

в) поліпшення кредитування економіки; г) диверсифікація фінансового сектору, інклюзія та інфраструктура. Тривають робочі зустрічі з уточнення поточного статусу та потреб Національного банку.

Програма "Фінансова інклюзія для економічного зростання в Україні" (впроваджується Міжнародною фінансовою корпорацією за фінансової підтримки Державного секретаріату Швейцарії та Фонду ефективного врядування Великої Британії).

Протягом першого півріччя проведено інформаційні кампанії з популяризації безготівкових розрахунків та платіжної безпеки, вебінар із захисту прав споживачів цифрових фінансових послуг; триває робота над Національною стратегією з фінансової інклюзії в Україні та Стратегією фінансової грамотності України до 2025 року.

У квітні-травні проведено низку експертних консультацій щодо нагляду за Бюро кредитних історій, а також транскордонного обміну кредитними історіями.

Проект за підтримки ЄБРР "Офіс управління проектами при Національному банку України з метою реалізації Стратегії розвитку фінансового сектору України"

Перша фаза проекту завершилася. Основним завданням проекту було вироблення ефективних підходів до управління проектами на всіх етапах реалізації Стратегії розвитку фінансового сектору України до 2025 року шляхом надання консультаційних послуг в межах семи компонентів (фінансова стабільність, макроекономічний та інноваційний розвиток, фінансова інклюзія та інші). ЄБРР прийняв рішення про продовження проекту строком на один рік. Триває робота з консультантами з урахуванням нових реалій та потреб, які виникли в умовах воєнного стану. Так, наприклад, з'явився новий напрям, пов'язаний із внеском фінансової системи в механізм відшкодування воєнних збитків українській економіці.

Проект ПРООН "Розвиток сталого фінансування в Україні"

24 січня Національний банк та Програма розвитку ООН (ПРООН) в Україні підписали Меморандум про взаєморозуміння, який закріпив домовленості щодо співпраці зі створення сприятливої законодавчої та інституційної бази для запровадження ринку "зеленого" фінансування в Україні, а також імплементації стандартів "зелених" фінансів та фінансів сталого розвитку для небанківських фінансових установ.

Але взаємодія обох сторін почалася ще до її офіційного оформлення. За результатами співпраці підготовлено Звіт щодо стандартів розкриття ESG для небанківських фінансових установ з рекомендаціями. Наступним етапом стане проведення консультацій щодо міжнародного досвіду з відбору проектів для фінансування з точки зору їх ролі для сталого розвитку, компоненту ESG в системі корпоративного управління небанківських фінансових установ, управління ESG-ризиками.